

Про роботу інклюзивно-ресурсних центрів та організацію освітнього процесу для осіб з особливими освітніми потребами у період воєнного стану

Лист МОН № 1/3710-22 від 28.03.22 року

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

№ 1/3710-22 від 28 березня 2022 року

Департаменти (управління) освіти
обласних, Київської міської
державних адміністрацій, заклади
післядипломної педагогічної освіти

Про роботу інклюзивно-ресурсних центрів та організацію освітнього процесу для осіб з особливими освітніми потребами у період воєнного стану

У зв'язку із введенням воєнного стану відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 Міністерство освіти і науки України у доповнення до листа МОН від 06.03.2022 № [1/33-71-22](#) надає додаткові роз'яснення та рекомендації щодо організації освітнього процесу для осіб з особливими освітніми потребами, які переїхали на тимчасове проживання до інших регіонів України.

В умовах воєнного стану важливо забезпечити продовження навчання осіб з особливими освітніми потребами (далі – осіб з ООП) за місцем їх тимчасового перебування, максимально можливе збереження кадрового потенціалу педагогічних працівників закладів освіти, які забезпечували навчання дітей з ООП, та інклюзивно-ресурсних центрів.

Щодо роботи інклюзивно-ресурсних центрів (далі – ІРЦ).

У зв'язку з російською військовою агресією, бойовими діями на території України та виникненню обставин, що становлять загрозу життю та здоров'ю мирних громадян рекомендуємо організовувати роботу ІРЦ у залежності від конкретної ситуації на тій території, де вони розміщені.

З метою збереження кадрового потенціалу фахівців ІРЦ по всій території України рекомендуємо місцевим управлінням (відділам) освіти використовувати ресурс педагогічних працівників ІРЦ та допомогти (у межах своїх можливостей) забезпечити умови для їх роботи, повідомити заклади освіти про наявні людські ресурси, інформувати батьків осіб з ООП про можливість отримання кваліфікованої підтримки та допомоги.

Фахівцям ІРЦ, які вимушені були переїхати до інших регіонів України і можуть продовжувати виконання завдань, покладених на ІРЦ на території тимчасового проживання, рекомендуємо:

- отримати довідку про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 року № 509 «Про облік внутрішньо переміщених осіб», звернутися до місцевого управління (відділу) освіти та (за можливості) продовжити виконання своїх посадових обов'язків за новим місцем проживання;
- у разі потреби надавати психологічну підтримку тимчасово переміщеним особам (включаючи їх родини), бійців територіальної оборони, дітям, які зазнали психологічної травми під час військових дій та інших завдань, що визначені військово-цивільною адміністрацією з огляду на фах педагогічних працівників ІРЦ;
- проводити (надавати) додаткові психолого-педагогічні заняття (послуги) для осіб з особливими освітніми потребами (далі – особи з ООП), які тимчасово зараховані до закладів освіти або долучені до освітнього процесу на тимчасовій території проживання. Такі заняття можуть проводитись у закладах освіти, у приміщеннях ІРЦ в дистанційній або очно-дистанційній формі (за згодою батьків осіб з ООП).

Враховуючи специфіку виконання фахівцями ІРЦ які переїхали на тимчасове місце проживання в межах та за межі України і можуть здійснювати свою роботу в частині надання (проведення) корекційно-розвиткових занять (послуг), участі у Командах психолого-педагогічного супроводу осіб з ООП та інших завдань ІРЦ, виконання яких можна забезпечити віддалено за допомогою інформаційних технологій за дистанційною формою, засновникам або керівникам ІРЦ необхідно перевести фахівців ІРЦ на дистанційну форму роботи.

Відповідно до статті 602 Кодексу законів про працю України зазначено, що дистанційна робота може бути запроваджена на підставі заяви фахівця ІРЦ наказом засновника та/або керівника без обов'язкового укладення трудового договору про дистанційну роботу в письмовій формі. Засновникам або керівникам ІРЦ рекомендується ознайомити фахівців ІРЦ з наказом через можливі засоби зв'язку, домовитись із фахівцями ІРЦ про умови комунікації та взаємодії між сторонами під час виконання

дистанційної роботи, звітності працівника про виконану роботу (за необхідності), повідомлення фахівцем про виникнення ситуацій, що унеможливають належне виконання дистанційної роботи, інші умови, які впливають на роботу фахівця ІРЦ. Оплата праці таких фахівців здійснюється у встановленому законодавством порядку.

У разі вимушеного простою фахівців ІРЦ відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 07 березня 2022 р. № 221 «Деякі питання оплати праці працівників державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, що фінансуються або дотуються з бюджету, в умовах воєнного стану» надається право керівникам державних органів, підприємств, установ та організацій, що фінансуються або дотуються з бюджету, до припинення чи скасування воєнного стану в Україні в межах фонду заробітної плати, передбаченого у кошторисі, самостійно визначати розмір оплати часу простою працівників, але не нижче від двох третин тарифної ставки встановленого працівникові тарифного розряду (посадового окладу). У зв'язку з численними скаргами педагогічних працівників щодо примусового відправлення фахівців ІРЦ у відпустки за власний рахунок або їх звільнення без їх власної згоди наголошуємо, що такі дії є неприпустимими.

В той же час, Міністерство освіти і науки України повідомляє, що фахівці ІРЦ, які виїхали за межі України та не можуть продовжувати виконання своїх посадових обов'язків, можуть написати заяву на відпустку (щорічну, соціальну) або відпустку без збереження заробітної плати, що надається за угодою сторін у порядку, визначеному законодавством (ст.25, 26 Закону України «Про відпустки») або написати заяву на звільнення за власним бажанням.

Фахівці ІРЦ, які виїхали за межі України та можуть продовжувати виконання своїх посадових обов'язків, відповідно до Закону України № 2126-IX від 15.03.2022 «Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану» виконують свої посадові обов'язки у дистанційному форматі.

Щодо зарахування осіб з особливими освітніми потребами на навчання в період воєнного стану.

З метою максимального забезпечення продовження навчання осіб з особливими освітніми потребами, які вимушено переїхали на тимчасове проживання до інших регіонів України рекомендуємо місцевим управлінням (відділам) освіти за місцем нового проживання осіб з ООП у співпраці з органами соціального захисту населення:

- під час взяття на облік та надання довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 року № 509 «Про облік внутрішньо переміщених осіб» інформувати батьків (інших законних представників) осіб з ООП, повнолітніх осіб з ООП про можливість продовження навчання у закладах освіти, в яких організовано освітній процес, та за їх заявою організовувати очну та\або змішану очно-дистанційну та дистанційну форми навчання;
- інформувати про діючі ІРЦ, заклади освіти, де особам з особливими освітніми потребами може продовжити навчання;
- сприяти залученню осіб з ООП до освітнього процесу;
- за їх заявою організовувати очну та\або змішану очно-дистанційну та дистанційну форми навчання для осіб з ООП;
- сприяти забезпеченню проведення (надання) додаткових психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових занять (послуг) (індивідуальних та групових) особам з ООП, які тимчасово проживають на території громади, були зараховані навчання або долучені до освітнього процесу в закладах освіти, відвідую ІРЦ у очній формі (під час чергувань спеціалістів у ІРЦ, якщо це не становить загрозу життю громадян), очно-дистанційній, дистанційних формах.

Нагадуємо, що на підставі заяви одного з батьків (інших законних представників) особи з ООП та висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини, що надається ІРЦ (далі - висновок), керівник закладу освіти утворює інклюзивний клас (групу) та організовує інклюзивне навчання з урахуванням рівня підтримки, рекомендованого ІРЦ (постанови Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 року № 957 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання в закладах загальної середньої освіти», від 10 квітня 2019 р. № 530 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання в закладах дошкільної освіти»). Під час дії воєнного стану під час створення інклюзивного класу, якщо його не було створено раніше, використовується довідка про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 року № 509 «Про облік внутрішньо переміщених осіб» та висновку.

У разі, якщо під час воєнного стану висновок, що надавався ІРЦ до введення воєнного стану було втрачено, батьки (інші законні представники) особи з ООП можуть отримати копію висновку на порталі АС «ІРЦ» (<https://ircenter.gov.ua/>) або у відповідному мобільному додатку. Якщо самостійно отримати копію висновку не можливо, батьки (інші законні представники) особи з ООП можуть звернутися до ІРЦ за місцем тимчасового проживання особи, отримати копію висновку за допомогою фахівців ІРЦ або провести первинну (повторну) комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи.

Визначення рівня підтримки може здійснюватися як фахівцями ІРЦ під час проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку особи, так і у закладі освіти Командою психолого-педагогічного супроводу (далі – Команда) на підставі діючих висновків, які надали батьки (інші законні представники) особи з ООП. До роботи Команди мають бути залучені фахівці ІРЦ, що знаходиться на території тимчасового місця проживання учня та/або у дистанційному форматі фахівці ІРЦ, які раніше проводили комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи за попереднім місцем проживання.

Інклюзивний клас (група) утворюється на період дії довідки про взяття на облік внутрішньо-переміщеної особи, або до моменту виїзду особи з ООП до іншого місця проживання.

Місцевим управлінням (відділам) освіти необхідно забезпечити (за можливості) проведення (надання) особам з ООП додаткових психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових занять (послуг), використовувати для цього в тому числі кадровий потенціал фахівців ІРЦ, педагогічних працівників закладів освіти, до яких особи з ООП зараховані на навчання та педагогічних працівників спеціальних закладів освіти, в тому числі тих, які тимчасово проживають на даній території.

Для залучених педагогічних працівників керівник закладу освіти укладає з ними цивільно-правові угоди, та в установленому законодавством порядку здійснює оплату праці цих працівників за кошти субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами (далі – субвенція) відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 14 лютого 2017 р. № 88 «Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами».

Військові цивільні адміністрації щомісяця до 20 числа подають звіт про використання коштів субвенції в установленому законодавством порядку.

Інформація про використання додаткових коштів субвенції у зв'язку із можливим збільшенням обсягів її використання буде враховано Міністерством освіти і науки України та Міністерством фінансів України під час перерозподілу субвенції між Київською міською, обласними державними адміністраціями відповідно до обсягів її фактичного використання.

Міністр

Сергій Шкарлет